

покоління», «навчитися правильно висловлювати свої думки», «мати змогу впливати на економічну ситуацію в країні», «навчатися в КНЕУ — це престижно» тощо.

Значно відрізняється цілепокладання студентів, які отримали високі бали за семестр (80—100). «Бути висококваліфікованим фахівцем в економічній галузі, мати достойну і в той же час улюблену роботу з гарним заробітком», «стати корисним у суспільстві» — такий лейтмотив цільових установок студентів, які виявили ретельність, систематичність та наполегливість у навчальній діяльності. У студентів, які набрали більше 90 — і навіть 100 балів (їх у навчальних групах по 2—3 особи), усі заявлені навчальні цілі у їх власному рейтингу — зорієнтовані на професійну реалізацію у даній галузі. В організації навчальної діяльності ці студенти показали стабільну активність та позитивну динаміку, нормальні зусилля у виконанні навчальних завдань та адекватну самооцінку результатів навчальної праці за семестр — їх самооцінка співпала з оцінкою викладача.

Виявлені тенденції підтверджують необхідність для викладача розробляти системи навчальних завдань, які відповідають компонентам структури професійної компетентності майбутнього економіста¹. І ставлять нові вимоги — ознайомлювати студентів із можливостями професійного застосування знань з конкретного предмета в обраній галузі діяльності.

Козлова О. С., старш. викл.
кафедри педагогіки та психології

ВИЗНАЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗАСАД РОЗРОБКИ КОМП'ЮТЕРНОЇ СИСТЕМИ ОЦІНКИ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

При розробці комп'ютеризованої системи оцінки навчальних досягнень студентів виникає ряд проблем технічного характеру, що мають бути вирішені на першому етапі її створення. Технічні питання пов'язані з розробкою нової програмної оболонки, за допомогою якої здійснюватиметься оцінювання, або вибором одного з наявних програмних засобів.

¹ Детальніше див.: Ковальчук Г. О. Активізація навчання в економічній освіті. Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2003. — 360 с.; Тренінгові технології навчання з економічних дисциплін. Навч. посібник / За ред. Ковальчук Г. О. — К.: КНЕУ, 2006. — 384 с.

Досвід показує, що програмна реалізація комп'ютеризованої системи оцінки навчальних досягнень має здійснюватись на засадах мережевої технології. Мінімально необхідною є наявність центрального комп'ютера та здатних з'єднатись (через внутрішню мережу або Інтернет) з ним комп'ютерів для студентів. На центральному комп'ютері знаходиться відповідна програмна оболонка та бази даних, звідси завантажується програма для тестування, тут зберігаються та обробляються відповіді студентів. Комп'ютери для студентів є робочими місцями для проходження тестування: з них відбувається входження в мережу; проходження тестування; сюди виводяться результати тестування. Крім того, що таке рішення надає можливість оперативно отримувати результати кожного студента, накопичувати та використовувати єдину базу даних, воно перешкоджає несанкціонованому доступу до завдань тесту, інформації щодо правильних відповідей та результатів студентів, що вже пройшли тестування.

У мережі Інтернет наявні програмні засоби, якими за необхідності можна скористатись для проведення тестування. Комерційні програмні продукти здебільшого засновані на стандартизованих тестах для масового застосування. Зазвичай користувач не має можливості щось у них змінювати. Коли зміни можливі, для них пропонується відповідна програмна оболонка. Такі тести дорожчі та переважно не можуть використовуватись для менш формалізованої оцінки.

Інша інформаційна технологія — гостьові сервіси. Вони пропонують місце на сервері, веб-проекування, підтримку та інші опції. Доступ надається через веб-сайт провайдера, логін та пароль. Деякі додаткові можливості можуть бути за бажанням користувача надані за додаткову плату. Аналогічні продукти можуть бути розміщені у локальній мережі, що особливо корисно, коли розробляється авторський інструмент оцінювання.

Гостьові сервіси, котрі дозволяють освітянам створювати власні тести, є надзвичайно гнучкими та заощаджують викладачеві багато часу, особливо, якщо тест використовується протягом років. Деякі сервіси пропонують банки попередньо розроблених питань, що можуть бути відібрані при формуванні тесту. Інші сервіси дозволяють викладачам створювати власні завдання, що можуть бути включені до банку завдань для майбутнього використання. У деяких випадках один банк запитань може бути використаний для багаторазового оцінювання, але питання завжди подаватимуться в іншому порядку, коли тест проводиться або коли його проходить той самий студент, або коли викладач по-

вторно використовує та друкує тест. Деякі з цих банків питань прив'язані до конкретних підручників. Гостьові сервіси також надають можливість ведення електронного журналу обліку роботи академічної групи, де фіксується відвідування, отримані через тестування або будь-яким іншим шляхом оцінки; розраховуються підсумкові оцінки. Доступ до журналу або його частин може мати викладач, студент, батьки. Звіти про успішність також з певною періодичністю автоматично можуть розсилатись на електронну пошту студентів або батьків. Таким чином, оцінювання за допомогою мережевих технологій, що забезпечує швидкість та легкість внесення коректив, практично миттєво надає результати, має безпосередній вплив на навчання.

*Колесніченко Л. А., канд. психол. наук, доцент
кафедри педагогіки та психології*

ВИКОРИСТАННЯ РІЗНИХ ФОРМ ТА МЕТОДІВ КОНТРОЛЮ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА»

Підвищення якості освіти на сучасному етапі тісно пов'язане з оптимізацією контролю навчальної роботи студентів як важливого засобу управління процесом навчання. Процес навчання реалізується через основні функції навчання: цілепокладання, планування, мотивацію, організацію і контроль, які пов'язані між собою та змінюють одна одну. Діє закономірний ланцюг: мета навчання — процес — результат — наступна мета. Але для того щоб педагогічно грамотно визначити мету, необхідно точно знати, що вже досягнуто в результаті навчання. Педагогічний контроль — це система перевірки результатів навчання і розвитку студентів.

Контроль та оцінка знань, умінь та навичок студентів — невід'ємний структурний компонент навчального процесу. Виходячи з логіки процесу навчання, він є, з одного боку, завершальним компонентом оволодіння певним змістовним блоком, а з другого — своєрідною зв'язуючою ланкою в системі навчальної діяльності.

Контроль — це виявлення, встановлення та оцінка знань студентів, тобто визначення об'єму, рівня та якості засвоєння навчального матеріалу, виявлення успіхів у навчанні, прогалин у знаннях, уміннях та навичках окремих студентів та всієї групи для